

Protocol – Bemonsteren

Dirk-Jan Valkenburg
Laatste update: November 2022

Bemonsteren van honingbijen voor diagnoses

Voor bijvoorbeeld diagnose van bijenziekten is het vaak nodig om een monster van een bijenvolk te nemen. Denk aan bijvoorbeeld de Varroa monitoring waarbij 100 bijen worden gespoeld om het mijten besmettingspercentage te bepalen. Om een dergelijke diagnose of monitoring uit te kunnen voeren, moeten er bijenmonsters worden genomen uit volken.

Benodigheden

- 100 ml potje (bijvoorbeeld een urine potje, zie foto 3)
  - Een vol urine potje bevat ongeveer 300 bijen

Methode

- Open de bijenkast en controleer de ramen, beginnend aan de buitenste zijde.
- Bekijk goed welke ramen zijn bezet door bijen. Pak het eerste raam vanaf de buitenste zijde dat tevens volledig bezet is met bijen. **(foto 1)**
- Houdt met één hand het raam in een hoek van 45° vast **(foto 2)**
- Pak vervolgens met de andere hand het 100 ml potje, houdt het verticaal en schraap daarmee rustig over het raam, zodat de bijen in het bakje vallen
- Het gewicht van 300 bijen (hoeveelheid in vol urinepotje) is ongeveer 40 gram **(foto 3)**
- Plaats een deksel met daarin aangebracht gaatjes op het bakje en label dit vervolgens
- Als van alle bijenvolken monsters zijn genomen, plaats de met bijen gevulde potjes dan zo snel mogelijk in de vriezer.

Tips & Adviezen

- Pas op dat de koningin niet wordt bemonsterd
- Het is geen probleem als er darren ook worden bemonsterd, maar hoe minder hoe beter.
- Een alternatieve manier van bemonsteren is het uitkloppen van een bezet raam op een doek of in een bak, om vervolgens de uitgeklopte bijen in het potje te verzamelen
- Scan de QR code hiernaast om een instructiefilmpje te bekijken dat laat zien hoe je bijen kan bemonsteren

Foto 1. gebruik voor monstern het eerste raam vanaf de buitenste zijde dat volledig is bezet door bijen (zie groene pijl in foto 1))

foto: Trudy van den Bosch

Foto 2. Houdt het raam, met een hoek van 45°, vast met één hand en bemonster met de andere hand de bijen

foto: Dirk-Jan Valkenburg

Foto 3. Een gevuld urine potje zal ongeveer 300 bijen bevatten die rond de 40 gram wegen

foto: Dirk-Jan Valkenburg